

คู่มือ

ความปลอดภัย

เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

SB-502-ม๙๐๑

และการปฐมพยาบาล

ผู้กระทำความผิด

และแหล่งเก็บและเผยแพร่ความรู้

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ฝ่ายบริหารและวิชาการ

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

พิมพ์ที่ : กองการพิมพ์ฝ่ายบริหาร

คำนำ

ปัจจุบันพลังงานไฟฟ้าเป็นสิ่งทีจำเป็นต่อความเป็นอยู่ประจำวันของมวลมนุษย แม้หากจะอำนวยความสะดวกแก่มนุษย์มากมายแต่อาจเกิดโทษได้หากไม่รู้จักรการใช้ไฟฟ้าอย่างถูกวิธี ดังนั้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องให้ประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหลายได้ทราบถึงวิธีการใช้ไฟฟ้าอย่างถูกต้อง และการป้องกันภัยอันตรายจากไฟฟ้า ตลอดจนวิธีการการปฐมพยาบาลเมื่อถูกกระแสไฟฟ้าดูด

ด้วยความปรารถนาดี

จาก

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

แผนกส่งเสริมและเผยแพร่ความปลอดภัย
กองมาตรฐานความปลอดภัย
ฝ่ายมาตรฐานและความปลอดภัย

ความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าใน

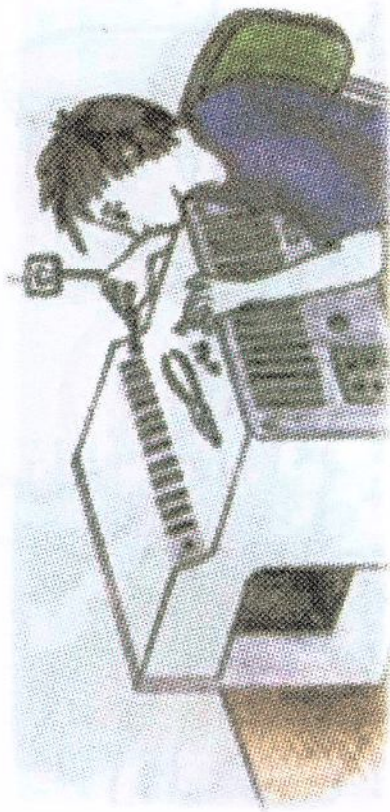
เคหสถาน

ไฟฟ้าเป็นสิ่งช่วยอำนวยความสะดวกแก่มวลมนุษย์ ซึ่งวันก็จะมีการใช้ไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น และการใช้ไฟฟ้าก็แพร่หลายออกไปในชนบทต่างๆ ทั่วประเทศทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ซึ่งท่านทั้งหลายคงทราบกันดีอยู่แล้ว แต่ในขณะที่ไฟฟ้าก็อาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ไฟฟ้าได้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ตระหนักถึงอันตรายดังกล่าว จึงขอแนะนำความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้า

๑. เมื่อร่างกายของท่านเปียกชื้น เช่น มือ เท้าเปียก ไม่ควรแตะต้องอุปกรณ์ไฟฟ้าหรือเครื่องใช้ไฟฟ้า เพราะหากอุปกรณ์ดังกล่าวชำรุด ท่านจะถูกกระแสไฟฟ้าดูดอย่างรุนแรงและอาจเสียชีวิตได้ ในกรณีที่เกิดน้ำท่วมภายในบ้าน หากจำเป็นต้องใช้ไฟฟ้าให้ตัดวงจรส่วนที่น้ำท่วมออก

๒. เมื่อท่านไม่มีความรู้พอสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ชนิดใด ท่านไม่ควรซ่อมแซมหรือแก้ไขอุปกรณ์ดังกล่าวเอง เพราะอาจทำให้เกิดกระแสไฟฟ้าดูดเกิดอันตรายได้

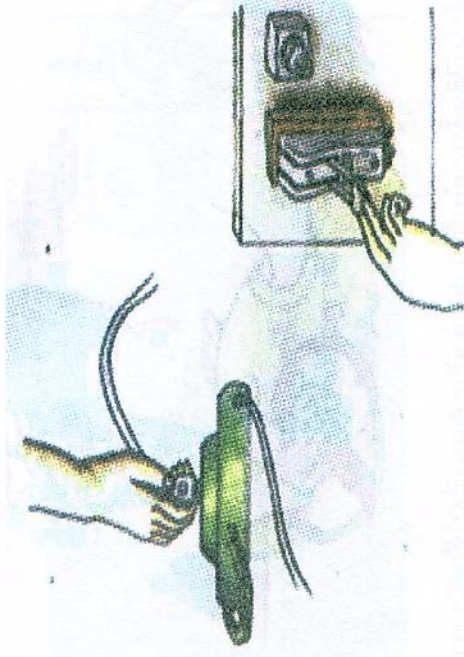
๓. เมื่อท่านกำลังจะซ่อมแซมเครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าท่านต้องตัดกระแสไฟฟ้าที่จ่ายไปยังอุปกรณ์นั้นๆ เช่น ถอดเต้าเสียบ ปลดสวิตช์ เป็นต้น

๔. เครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทให้ความร้อนสูง เช่น เตาไฟฟ้า ครัวระมัดระวังอย่าใช้งานใกล้กับสารไวไฟ และอย่าเสียบเต้าเสียบทิ้งไว้เมื่อไม่มีคนอยู่ เมื่อเลิกใช้ให้ถอดเต้าเสียบออก

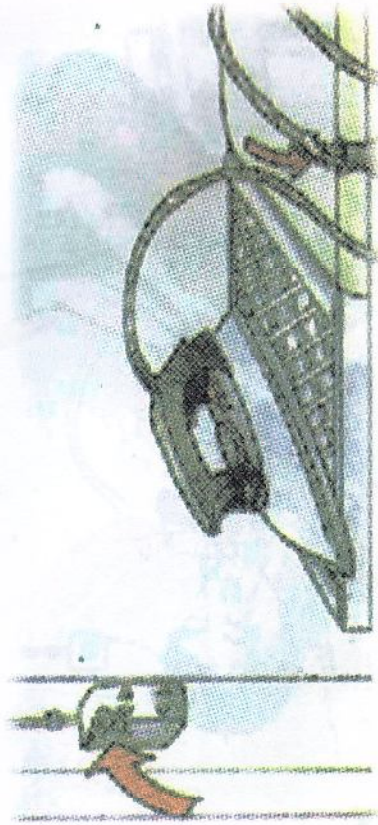
๕. ระวังอย่าให้เด็กเล่นเครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้า และได้รับวิธีใช้แบบที่มีฝาปิดเพื่อป้องกันเด็กนำวัสดุไปเสียบรูเต้ารับซึ่งจะเกิดอันตรายได้

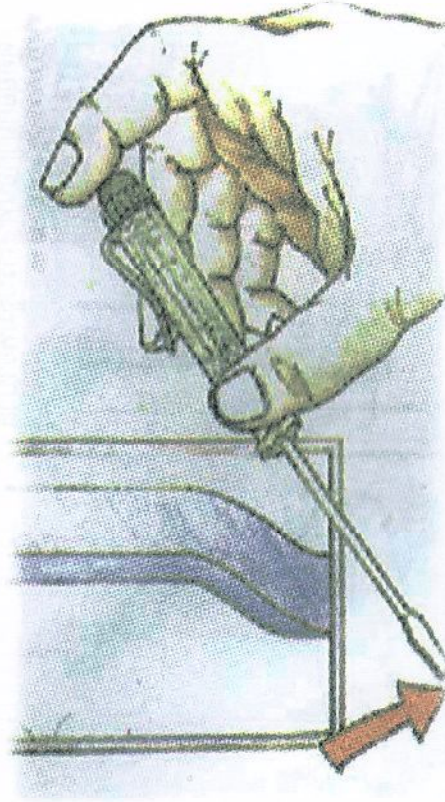
๖. หากพบผู้ถูกระแสไฟฟ้าดูดให้ตัดค่าใช้จ่ายการใส่ไฟฟ้าก่อน เช่น ปลดคัทเอาท์ , เต้าเสียบออกหรือใช้ผ้าแห้งคล้องผู้ถูกระแสไฟฟ้า ดุดออกมาก่อนทำการปฐมพยาบาล

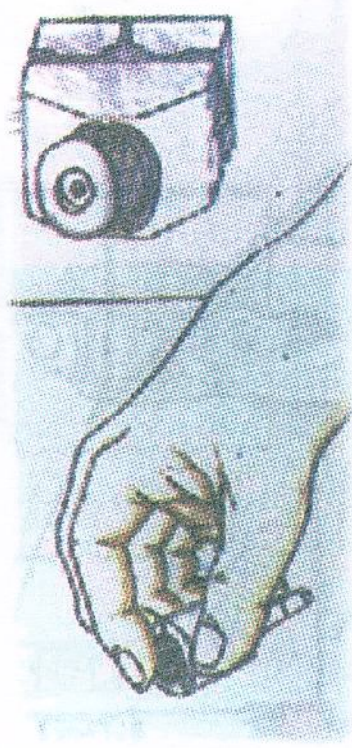
๗. ควรจัดให้มีการตรวจสอบสายไฟฟ้าภายในบ้านเพื่อป้องกันอันตรายจากกระแสไฟฟ้าลัดวงจร ซึ่งอาจเกิดอันตรายและอัคคีภัยขึ้นได้

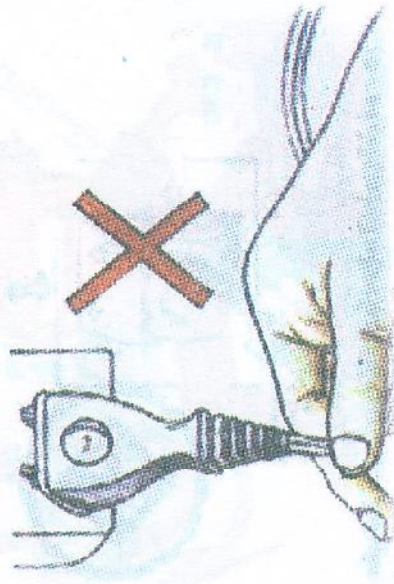
๘. เครื่องใช้ติดตั้งภายในบ้านและเตาเสียของเครื่องใช้ไฟฟ้า หากพบว่าแตกชำรุดให้รีบเปลี่ยนใหม่โดยเร็ว และหากพบว่าสายไฟฟ้าของเครื่องใช้ไฟฟ้าชำรุดก็ให้เปลี่ยนใหม่ด้วย

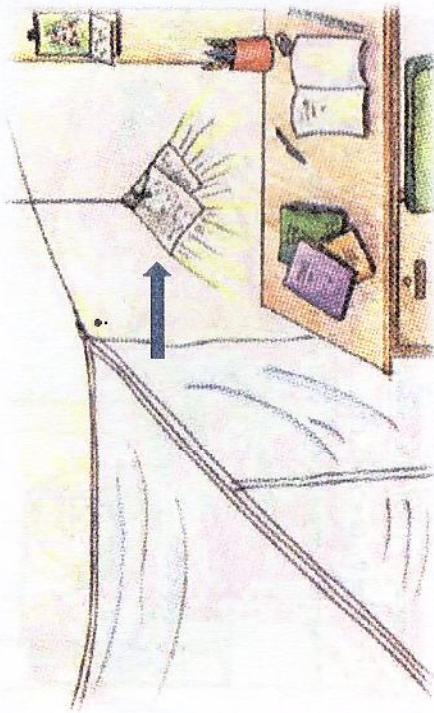
๙. เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านที่ฉีกขาดเป็นโลหะ เช่น ตู้เย็น พัดลม เครื่องสูบน้ำอาจมีกระแสไฟฟ้ารั่วไปที่ผิวภายนอกดังกล่าวได้ ท่านควรหมั่นตรวจสอบโดยใช้ไขควงเช็คไฟตรวจสอบ หากพบว่ากระแสไฟฟ้ารั่วควรให้ช่างซ่อมแซมแก้ไขต่อไป

๑๐. พิวสที่ใช้ตามแผงสวิตซ์ต่างๆ ต้องติดตั้งขนาดให้ถูกต้องและเหมาะสม เมื่อพิวสชำรุดควรมีการตรวจสอบหาสาเหตุโดยเบื้องต้นด้วยก่อนที่จะเปลี่ยนพิวสใหม่และต้องใส่พิวสขนาดเดิม ห้ามใส่สายไฟหรือลวดใส่แทนพิวส เพราะเมื่อเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรสายไฟหรือลวดจะไม่ขาด อาจเกิดอัคคีภัยได้

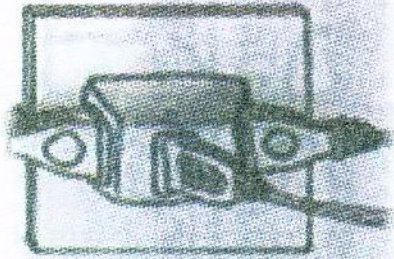
๑๑. การถอดเต้าเสียบ ให้จับที่ตัวเต้าเสียบแล้วดึงออก อย่าดึงที่สายไฟฟ้าเพราะอาจทำให้สายไฟฟ้าขาดภายในและเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรได้

๑๒. อย่าใช้ผ้าหรือกระดาษกลางหลอดไฟไว้เพราะอาจเกิดอัคคีภัยได้

๑๓. อย่าใช้สายไฟที่เสียที่ตำรับโดยตรงหรือใช้เต้าเสียบที่แตกชำรุดไปเสียบที่ตำรับ เพราะอาจเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรหรืออาจปลั่งพลาด ถูกกระแสไฟฟ้าดูดได้

๑๔. การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าหลายเครื่องในเวลาเดียวกัน ต้องไม่เสียบเต้าเสียบที่ตำรับอันเดียวกัน เพราะอาจทำให้กระแสไฟฟ้าไหลในเต้ารับมีปริมาณสูงมากและเกิดความร้อนสะสม เป็นเหตุให้ฉนวนสายไฟฟ้าเสียหายและเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจร อาจเกิดอัคคีภัยได้

๑๕. อุปกรณ์สายไฟฟ้าที่ใช้ภายในบ้านให้เลือกใช้สายไฟฟ้าที่ได้มาตรฐานซึ่งมีเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พิมพ์บนสายไฟฟ้านั้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการนำไปใช้งาน

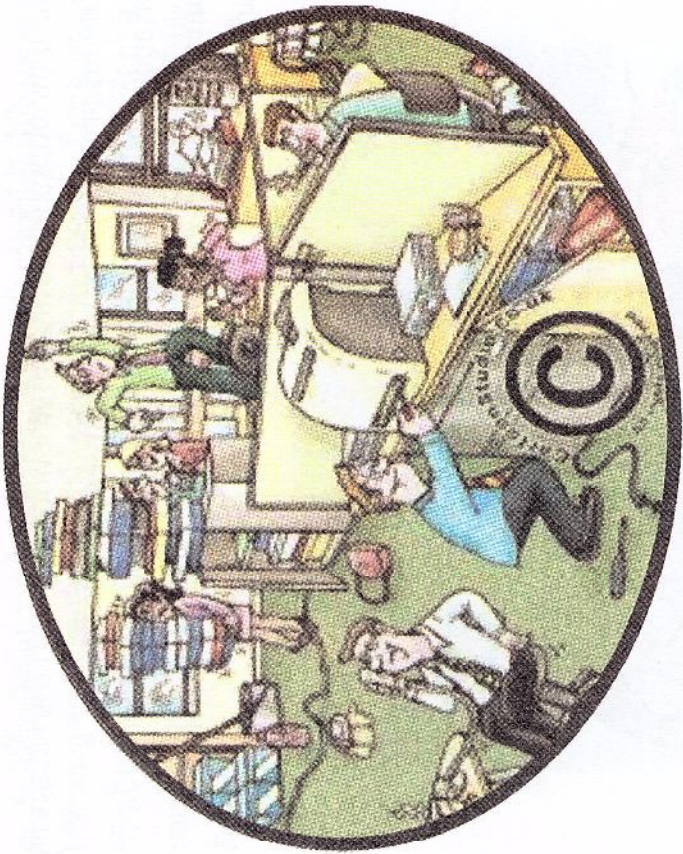
๑๖. อย่าเดินหรือวางสายไฟฟ้าใกล้บริเวณที่มีความร้อนสูงและอย่าให้ของหนักกดทับสายไฟฟ้าเพราะอาจทำให้ฉนวนสายไฟฟ้าลัดวงจรเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้

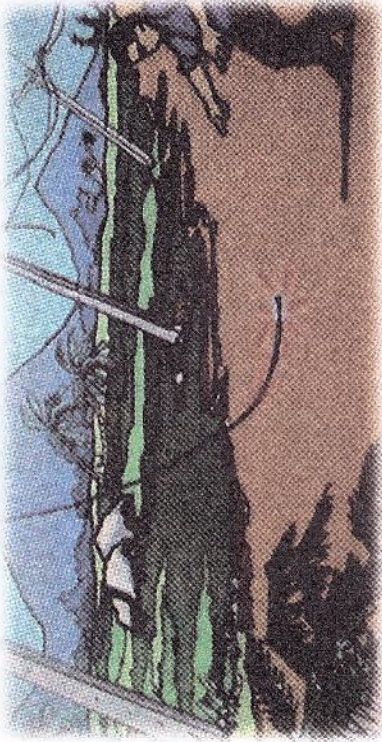

๑๗. การใช้งานเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ให้ปฏิบัติตามคู่มือคำแนะนำที่แนบมากับเครื่อง เพื่อความปลอดภัยและไม่ให้เครื่องใช้ไฟฟ้าชำรุดเสียหายจากที่กล่าวมาแล้วนั้น หากท่านสงสัยหรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมขอเชิญสอบถามได้ที่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือ PEA Call Center 1129

ความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าในสาธารณะ

ในปัจจุบันไฟฟ้าได้มีการใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งในตัวเมืองและชนบทจึงต้องมีการส่งจ่ายพลังงานไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการโดยมีการเดินสายไฟแรงสูงไปในสถานที่ต่างๆ ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าในสาธารณะสถานดังกล่าว

๑. เมื่อท่านไปพบเห็นสายไฟขาดหรือสายไฟที่หย่อนต่ำลงมา ซึ่งอาจเนื่องจากเสาไฟหักหรือจากสาเหตุอื่น ท่านต้องไม่เข้าไปจับต้องสายไฟ หรืออุปกรณ์ไฟฟ้านั้นพร้อมทั้งช่วยห้ามบุคคลอื่นเข้าไปจับต้องด้วย และขอให้แจ้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่อยู่ใกล้ทราบ เพื่อจะได้ซ่อมแซมแก้ไขต่อไป

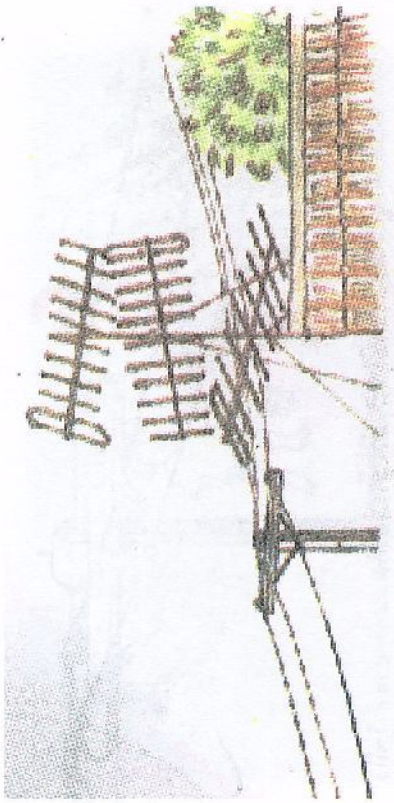
๒. หากท่านพบว่ามีผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูดท่านต้องใช้อุปกรณ์ที่เป็นฉนวน เช่น ไม้แห้งๆ เขี่ยหรือดันสายไฟฟ้าซึ่งอยู่ที่ตัวผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูด ออกไปก่อน แล้วจึงเข้าทำการช่วยเหลือหรือนำส่งโรงพยาบาลต่อไป

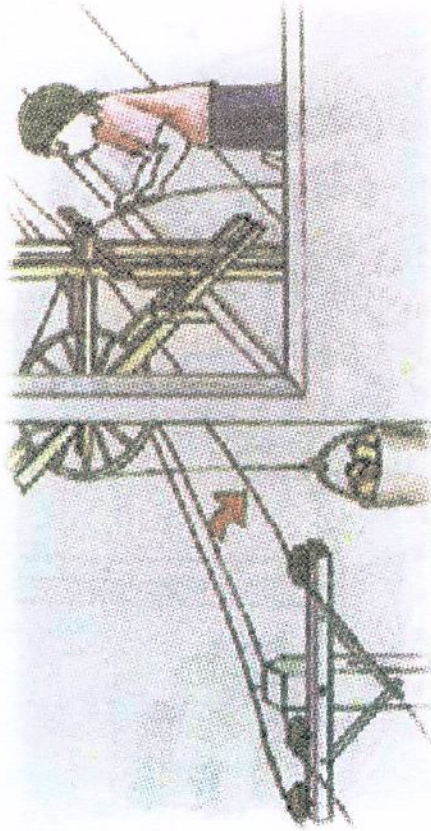
๓. ต้นไม้ที่อยู่ใกล้แนวสายไฟฟ้าแรงสูงเมื่อเกิดลมพัดอาจทำให้กิ่งไม้ไปแตะสายไฟฟ้าแรงสูงซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กระแสไฟฟ้าดับบ่อยครั้งนั้นเมื่อท่านพบเห็นหรือเป็นเจ้าของต้นไม้ควรแจ้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ตัดออกให้ เพื่อความปลอดภัยโปรดจำไว้ว่าท่านต้องไม่ทำการตัดเอง และช่วยแนะนำผู้อื่นอย่าให้ตัดกิ่งไม้ดังกล่าวด้วย

๔. การเล่นว่าวต้องเล่นในบริเวณที่ไม่มีสายไฟฟ้าโดยเฉพาะสายไฟฟ้าแรงสูง เพราะอาจเกิดอันตรายได้เมื่อสายว่าวดูดผู้เล่นว่าวได้และเมื่อว่าวติดที่สายไฟห้ามปีนเสาไฟฟ้าขึ้นไปเก็บว่าวและอย่าใช้วัสดุไปเสียวว่าวที่ติดสายไฟฟ้า อาจถูกกระแสไฟฟ้าดูดได้รับอันตราย

๕. เมื่อท่านต้องการตั้งเสาทีวีหรือเสาวิทยุต้องหลีกเลี่ยงอย่าไปตั้งในบริเวณที่มีสายไฟฟ้าแรงสูง เพราะท่านอาจพลั้งพลาด เสาตั้งกล่าวล้มและสายไฟฟ้าแรงสูงท่านอาจได้รับอันตรายและหากมีเสาทีวี วิทยุ หรือ เสาอื่นที่อยู่ใกล้สายแรงสูง ต้องยึดโยงให้มั่นคงแข็งแรง

๖. การฉีควัดต่างๆ ต้องระวังอย่าให้เข้าไปใกล้สายไฟฟ้าแรงสูง เช่น ก้อนน้ำ ราวตากผ้า โดยเฉพาะบริเวณระเบียบีงตึกหรืออาคารไฟฟ้าตึกแถว

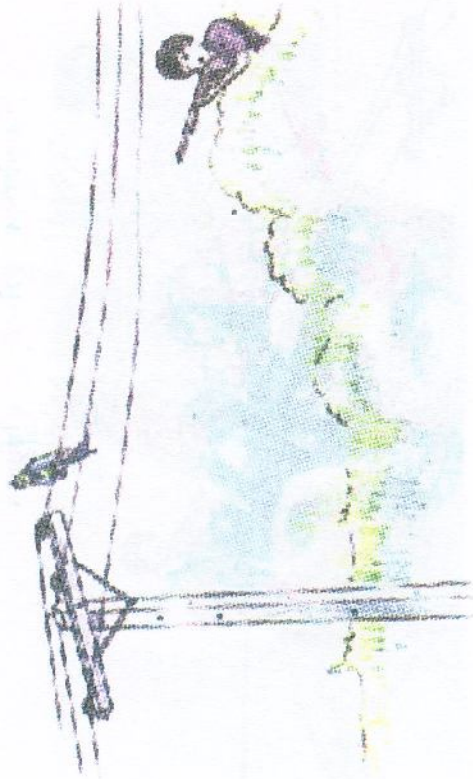
๗. การก่อสร้างตึก อาคารในบริเวณที่เกิดแรงสูง ผู้ปฏิบัติงานต้องระมัดระวังอย่าให้วัสดุก่อสร้างไปแตะสายไฟฟ้าแรงสูง และผู้ดำเนินการก่อสร้างควรติดต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในท้องถิ่นเพื่อทำการครอบนวนที่สายไฟฟ้าแรงสูงให้ ซึ่งจะช่วยให้ปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

๘. การติดตั้งป้ายโฆษณาหรือสิ่งอื่นๆ ที่อยู่ใกล้สายไฟฟ้าแรงสูงต้อง ระวังอย่าให้วัสดุต่างๆ ไปแตะสายไฟฟ้าแรงสูง ควรปรึกษาขอคำแนะนำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในท้องถิ่น เพื่อดำเนินการครอบนวนป้องกันมิให้เกิดอันตรายได้

๙. การเผาหญ้า กิ่งไม้ หรือเศษวัสดุต่างๆ ให้ห่างจากเสาไฟฟ้าเพราะอาจทำให้เกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรและเกิดอันตรายต่อผู้ที่อยู่ใกล้ได้

๑๐. การยิงนกที่เกาะอยู่บนสายไฟหรือบนลูกถ้วยไฟฟ้า อาจทำให้สายไฟฟ้าขาดหรือลูกถ้วยแตกชำรุดเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจร และเกิดเป็นอันตรายต่อผู้ยืนบนกรวดที่อยู่ใกล้ได้

๑๑. ห้ามจับปลาโดยใช้กระแสไฟฟ้าช็อตปลา เพราะเป็นการผิดกฎหมาย และผู้จับปลาหรือผู้ที่อยู่ใกล้ อาจถูกกระแสไฟฟ้าดูดบาดเจ็บหรือเสียชีวิต

๑๒. ห้ามเป็นเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคโดยพลการเพื่อขึ้นไปติดตั้งสิ่งต่างๆ เช่น บ้ายโฆษณา ถ้าโพง ต้องแจ้งให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อพิจารณาดำเนินการและป้องกันมิให้เกิดอันตรายจากการถูกระแสไฟฟ้าดูด

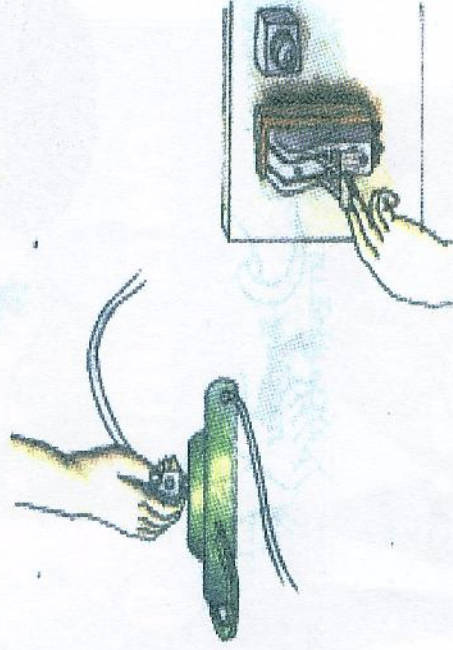
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ขอแนะนำสิ่งต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว หวังว่าท่าน
 ที่ได้อ่านแล้วจะเกิดความรู้ความเข้าใจและช่วยป้องกันมิให้เกิดอันตราย
 จากไฟฟ้าได้ และขอได้โปรดช่วยแนะนำผู้อื่นต่อไปด้วย เพื่อความปลอดภัย
 ของทุกๆ ท่าน หากท่านยังมีข้อสงสัยหรือต้องการคำแนะนำเพิ่มเติม ขอให้
 ติดต่อสอบถามได้ที่ การไฟฟ้าที่อยู่ใกล้บ้านท่านต่อไป หรือ PEA Call Center 1129

การช่วยเหลือผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูด และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

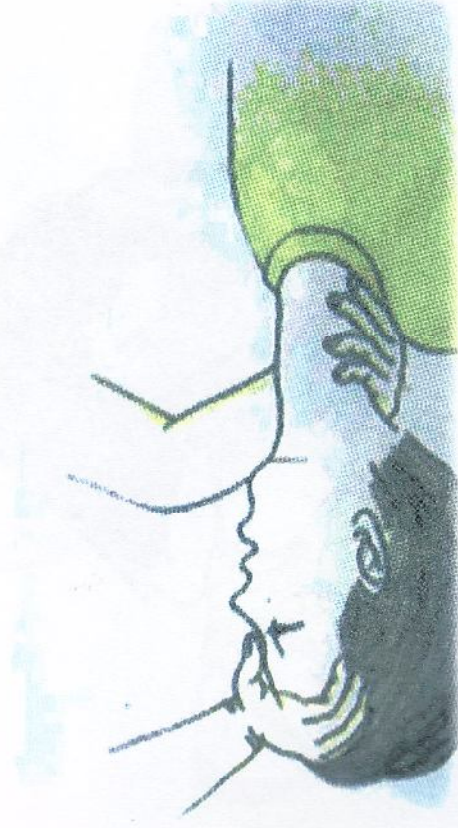
เมื่อท่านพบเห็นผู้ถูกระแสไฟฟ้าดูด ท่านต้องเข้าใจวิธีการช่วยเหลือ
 ให้นำออกจากการถูกระแสไฟฟ้าดูดได้อย่างถูกวิธีและรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อ
 ความปลอดภัยของท่านเองและช่วยให้ผู้ถูกระแสไฟฟ้าดูดพ้นอันตรายได้
 หลังจากนั้นต้องทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ช่วยเหลือในระหว่างที่รอ
 และนำส่งโรงพยาบาลด้วย ซึ่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขอแนะนำขั้นตอนการ
 ปฏิบัติดังนี้

๑. หากพบผู้ถูกระแสไฟฟ้าดูดให้ตัดการจ่ายไฟ เช่น คัทเอ้าท์ หรือเต้าเสียบ

๒. ใช้ไม้แห้งหรือฉนวนไฟฟ้าเฉื่อยปรกณไฟฟ้าให้พ้นจากผู้ถูกระแสไฟฟ้าดูด
 หรือใช้ผ้าแห้ง เชือก ดึงผู้ป่วยออกจากจุดที่เกิดเหตุโดยเร็วเพื่อปฐมพยาบาล

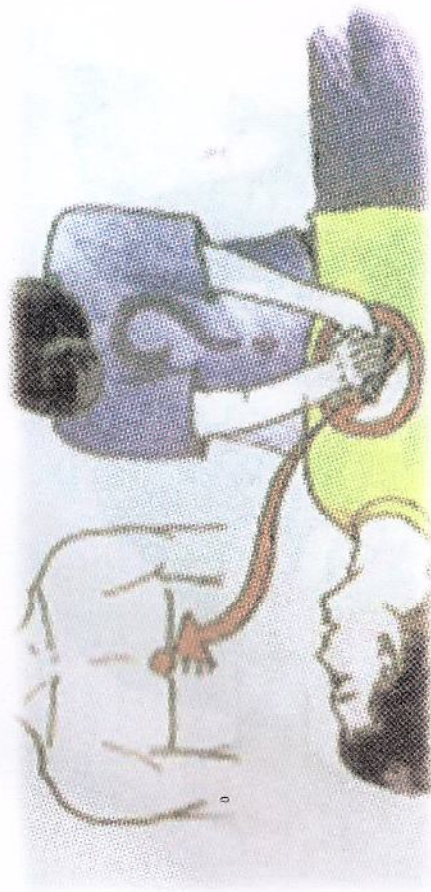
๓. ช่วยปฐมพยาบาลขั้นต้น โดยการวางผู้ป่วยให้นอนหงาย แล้วช่วยคนค่อผู้ป่วยให้แขนงขึ้น

๔. ตรวจสอบว่ามีสิ่งอุดต้นในช่องปากหรือไม่ หากพบให้นำออกและช่วย
เป่าปากโดยใช้นิ้วชี้วางปากและบีบจมูกของผู้ป่วย

๕. ประกบปากของผู้ป่วยให้สนิท เป่าลมเข้าแรงๆ โดยเป่าปากประมาณ
๑๒ - ๑๕ ครั้ง/นาที สังเกต การขยายของหน้าอก หากเป่าปากไม่ได้ให้เป่า
จมูกแทน

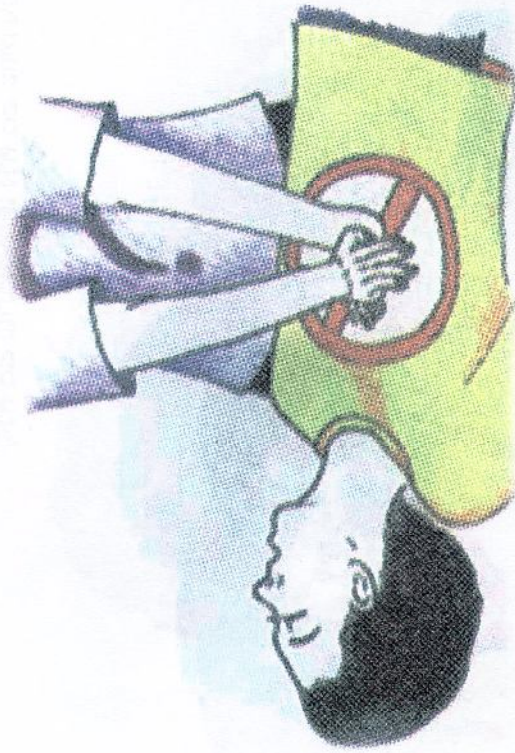
๖. หากหัวใจหยุดเต้น ต้องนวดหัวใจโดยวางผู้ป่วยนอนราบแล้วเอามือกด
เหนือลิ้นปี่ให้ถูกตำแหน่ง(ดังรูป) กดลงไปเป็นจังหวะเท่ากับการเต้นของหัวใจผู้ใหญ่
ประมาณนาทีละ ๖๐ ครั้ง เด็กประมาณ ๘๐ ครั้ง)

๗. แล้วฟังการเต้นของหัวใจสลับกับการกดทุกๆ ๑๐-๑๕ ครั้ง

๘. ถ้าหยุดหายใจและหัวใจหยุดเต้นให้เป่าปาก ๒ ครั้ง

๙. ควบคุมหัวใจ ๑๕ ครั้งสลับกับ

๑๐. ถ้ามีผู้ช่วยเหลือ ๒ คน ต้องสลับกันเป่าปาก ๑ ครั้ง นวดหัวใจ ๕ ครั้ง

การปฐมพยาบาลต้องทำทันทีที่ช่วยเหลือผู้ป่วยออกมา และควรนำส่งโรงพยาบาล ขณะนำส่งโรงพยาบาลจะต้องทำการปฐมพยาบาลตามขั้นตอนดังกล่าวตลอดเวลา